

Dato: 14.08.2019
Saksb: Ida Marie T. Granmo
Tlf: 75101816
Saknr: 19/1665-7
Deres ref.:

Høring - Øyfjellet vindkraftverk - Dispensasjon fra kommuneplanens arealdel

Bakgrunn

Eolus Vind Norge AS søkte den 11.04.2019 om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for etablering av Øyfjellet vindkraftverk. Øyfjellet vindkraftverk er gitt anleggskonsesjon etter energiloven av NVE og Olje- og energidepartementet (OED). Utbygging av vindkraftverket ble gitt et enstemmig vedtak av kommunestyret i Vefsn kommune. Konsesjonen gir dog ikke fritak fra en planavklaring i henhold til plan- og bygningsloven (PBL). Ettersom vindkraftverk i henhold til plan- og bygningsloven anses som industrianlegg er det krav om dispensasjon fra LNF-formålet i kommuneplanens arealdel. Eolus Vind Norge foreslår at dispensasjonens geografiske omfang angis omtrent som følger:

«Det gis en generell dispensasjon fra kommuneplanens arealdel innenfor konsesjonsområdet for Øyfjellet vindkraftverk, og fra LNF formålet utenfor konsesjonsområdet i området ved atkomstveitraseen og for massetak og mellomagringsplass/riggplass ved Tveråvegen iht. MTA/detaljplan godkjent av NVE»

Dispensasjonssøknaden omfatter etablering av anlegg for produksjon av energi i vindkraftskonsesjonen, dvs vindturbinene med fundamenter og oppstillingsplasser, atkomst- og internveier, og drifts- og servicebygg.

I mai 2019 oversendte Vefsn kommune en anmodning til Olje- og energidepartementet om å omgjøre konsesjonen til statlig arealplan. Den 26.07.2019 mottok Vefsn kommune brev fra Olje- og energidepartementet (vedlagt) hvor departementet ga avslag på kommunens anmodning om statlig plan for konsesjonsområdet med følgende begrunnelse:

«Departementet merker seg at Vefsn kommune er positiv til etableringen av Øyfjellet vindkraftverk. Departementet har vurdert den begrunnelse kommunen har gitt for å anmode om statlig arealplan, men har kommet til at vindkraftverket alt i alt er best tjent med at prosjektet underlegges den lokale forankringen en dispensasjonssak krever»

Kommunen viser også til at OED i en annen utbyggingssak for vindkraft har lagt følgende til grunn for dispensasjon:

«Av forarbeidene til dispensasjonsbestemmelsen i pbl § 19-2, jf. Ot. prp. nr. 32 (2007-2008) følger det at vilkårene for dispensasjon alltid vil være til stede når det foreligger en endelig konsesjon etter energiloven»

Søknaden om dispensasjon sendes derfor nå på høring til statlige og regionale myndigheter samt til lag/foreninger og andre organisasjoner med interesser i Øyfjellet, med høringsfrist den 16.09.2019

Begrunnelse for dispensasjonssøknaden

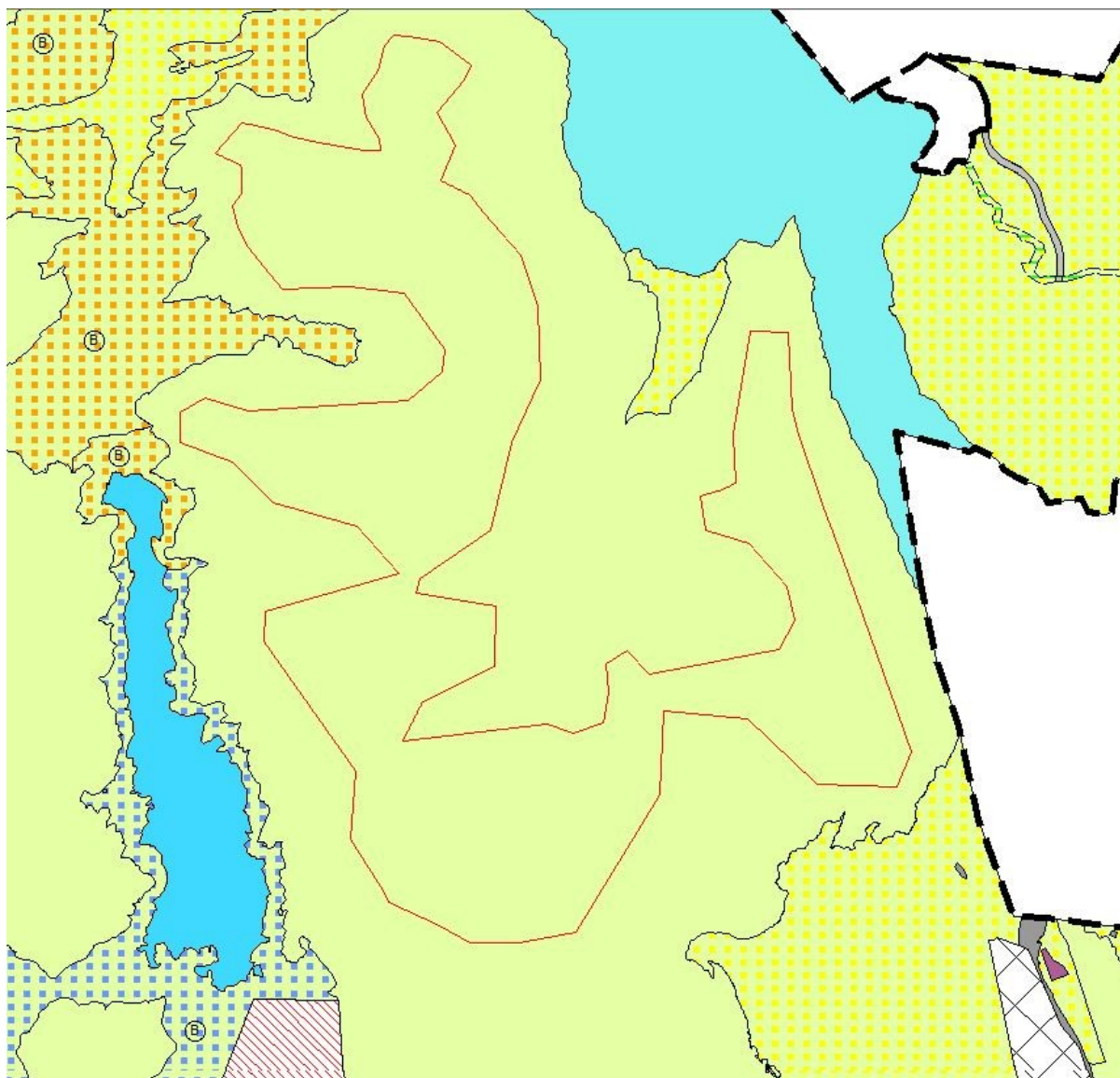
- Øyfjellet vindkraftverk er gitt anleggskonsesjon etter energiloven av NVE og OED
- Det er i konsesjonen stilt krav om detaljplan som viser endelig utforming av vindkraftverket, og om utarbeidelse av miljø-, transport- og anleggsplan i dialog med kommunen, grunneierrepresentanter og reindrifta. Før anleggsstart skal NVE godkjenne miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) for hele anlegget.
- Anleggskonsesjonen etter energiloven kan likestilles med en områderegulering etter PBL, mens MTA etter energiloven har mange av de samme funksjonene som en detaljregulering og byggesak.
- Med ny plan- og bygningslov vedtatt i 2008 ble det gjort flere endringer for å fjerne dobbeltbehandling av konsesjoner etter vassdrags- og energiregelverket. I forarbeidene til ny plan- og bygningslov, Ot.prp. nr. 32 fra 2007-8, framgår det bl.a. følgende i omtalen av unntakene for tiltak med slike konsesjoner:
«Der det allerede foreligger arealdel til kommuneplan eller reguleringsplaner som er til hinder for gjennomføringen av tiltaket, kan kommunen velge å sørge for nødvendig planendring, eller alternativt gi dispensasjon etter § 19-2 tredje ledd»

Eolus Vind Norge AS legger på denne bakgrunn til grunn at dispensasjon fra plan er formelt nødvendig for Øyfjellet vindkraftverk, og at lovgiver har ment at slik dispensasjon skal være kurant å innvilge når konsesjonsspørsmålet er avgjort.

Planstatus

Kommuneplanens arealdel, planID 1824A104, vedtatt 15.12.2004

Deler av området det er søkt om dispensasjon for er vist på figur 1, og er avsatt til landbruk, natur og friluftsmål sone A i kommuneplanens arealdel. Deler av adkomstvegen med tilhørende massetak og mellomlagringsplass/riggplass er avsatt til LNF sone C.

Figur 1: Konesjonsområdet for Øyfjellet vindkraftverk er markert med rød strek. Rød-skraverte områder er LNF B-områder. Gult skraverte områder er LNF C-områder.

LNF sone A har følgende formål:

- «Å hindre oppføring av fritidsbebyggelse og andre inngrep, etter plan- og bygningslovens §93, slik at vi
- Hindrer inngrep i urørt natur.
  - Ivaretar de viktigste områdene for biologisk mangfold og naturtyper av lokal, regional og nasjonal verneverdi.
  - Sikrer de viktigste områdene for friluftsliv i kommunen for allmennheten.
  - Ivaretar de viktigste næringsinteressene i utmarka»

Utdrag fra bestemmelser LNF sone A:

Tillatt:

Bebyggelse og andre inngrep som skal fremme et av planformålene, kan tillates når det ikke er i strid med de øvrige planformål.

Med planformål menes naturvern, naturinformasjon, enkle tiltak for tilrettelegging for friluftsliv, tiltak som bidrar til økt aktivitet for stedbunden næring, utmarksdrift og hytter til eget bruk for gårder i drift.

Forbudt

- a. Oppføring av boliger og fritidsbebyggelse.*
- b. Inngrep i vassdrag.*
- c. Andre tekniske anlegg og inngrep etter plan- og bygningslovens §93, skal vurderes svært strengt utfra formålet med området.*

LNF sone C har følgende formål:

«Å sikre areal for spredt boligbygging, fritidsbebyggelse og andre inngrep og aktiviteter»

Utdrag fra bestemmelsene LNF sone C:

Tillatt:

- a. Tiltak etter plan- og bygningslovens §93 med særlig vekt på spredt bolig- og ervervsbebyggelse.*

Forbud:

- a. Spredt utbygging kan ikke tillates dersom den kan komme i konflikt med viktige områdene for biologisk mangfold.*

- d. Det skal ikke bygges nærmere enn 50 meter fra*

Fusta, Fustvatnet, Mjåvatn, Ømmervatn, Luktvatn, Lille Luktvatn, Herringelva og store sideelver i Fustavassdraget

Drevja, Drevvatn, større sideelver i Drevjavassdraget

Vefsna og større sideelver

Hundåla

Aunvatnet

Vikdalselva

Halsanelva

Vannene i Bjørnådalen

- f. Å oppføre bygg som av estetiske grunner ikke harmonerer med omgivelsene i kulturlandskapet.*

g. Det skal ikke bygges igjen, eller på annen måte forringe bruksmuligheten av turveier, stier og trekkveger for rein.

Regional plan for Vefsna, vedtatt 02.06.2014

Nedre del av området det søkes dispensasjon for er del av regional plan for Vefsna. Vefsna er vernet vassdrag og regional plan for Vefsna inneholder bl.a. arealpolitiske retningslinjer for vern og bruk av Vefsnavassdraget.

Trasee for atkomstveg, massetak og mellomagringsplass/riggplass

I dispensasjonssøknaden omtaler Eolus Vind Norge AS et areal utenfor konsesjonsområdet hvor det skal anlegges adkomstveg. Området strekker seg fra Tveråvegen, oppover mot Kleivan og Tverrfjellet og inn i konsesjonsområdet. Kart er vedlagt.

Vegen med tilhørende fyllinger, skjæringer, massetak og mellomagringsplass/riggplass er utenfor selve konsesjonsgrensen på Øyfjellet, men er behandlet gjennom NVEs anleggskonsesjon og det er utarbeidet egen MTA-plan for tiltaket.

Naturmangfold

I forbindelse med konsesjonen og MTA-planen har det blitt gjennomført en konsekvensutredning for fagtema naturmangfold samt en naturtypekartlegging. Tabellen under er hentet fra s. 40-42 i MTAen for vindkraftverket og viser registreringer av verdifullt naturmangfold i og nær vindkraftverket.

Tabell 11. Registreringer av verdifullt naturmangfold i og nær vindkraftverket. ID-nr. framgår på kartet i Figur 7. Arter og naturtyper hvor ikke annet framgår har rødlistekategori LC (ikke rødlistet), men er ansvarsarter. Arter i parentes er varieteter som ikke er angitt som underart i Artsdatabanken, men som Miljødirektoratet mener bør gis spesiell oppmerksomhet. [AA=ansvarsart]

ID	Navn, verdi	Kilde/datasett	Omfang
1	Fossenever (VU), olivenlav (NT, ikke AA)	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
2	«Bjørnvolltoppen vest», gammel barskog B-viktig	Viktige naturtyper	Ikke berørt
3	Fjellfrøstjerne, fjellgullris, rypebær, svarttopp	Arter av særlig stor forv.interesse	Pkt. ca. 30 m fra vei, nærliggende turbinpunkt
4	Knoppsildre, fjellgullris, trefingerurt, fjellveronika, fjellfrøstjerne	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
5	Knoppsildre, dvergssoleie	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
6	Fjellveronika, rynkevier, fjellullvier, fjellfrøstjerne, molte, trefingerurt, lappvier, svarttopp	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
7	Fjelltistel, (fjelltirlitunge), fjellgullris, fjelløyentrøst, fjellfrøstjerne, svarttopp	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
8	Svartopp, fjelltistel	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
9	Molte	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
10	Svartopp, fjelltistel, (fjelltirlitunge), lappvier, fjellbekkeblom	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
11	Fjellbjørk, dvergbjørk	Arter av særlig stor forv.interesse	Nær atkomstveien
12	Smalmariband (VU), fjellgullris	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt

13	Lappvier, fjellbjørk, svartopp, molte, rypebær, fjellgullris	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
14	Moselyng, greplyng, fjellveronika, trefingerurt	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
15	Rynkevier, fjellfrøstjerne, rypebær, svartopp, småvier, fjellulvier, gulmjelt, fjellgullris, norsk vintergrønn, lappvier	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
16	Rynkevier, moselyng, fjellhvitkurle, fjellfrøstjerne, setermjelt, fjellveronika, fjellulvier, fjellistel, svartopp, greplyng	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
17	Greplyng, rypebær	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
18	Fjellveronika, fjellfrøstjerne, lappvier, høyfjellsrase, svartopp, knoppsildre, setermjelt, rynkevier, trefingerurt	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
19	Rynkevier, fjellfrøstjerne, bergveronika, svartopp, fjellveronika, fjellgullris, setermjelt, fjellbakkestjerne	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
20	Moselyng, fjellgullris	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
21	[Feilplassert reg. av sild og brisling]	Arter av særlig stor forv.interesse	Ikke berørt
22	«Marsøra», strandeng (NT) og strandsump	Viktige naturtyper	Ikke berørt
23	Havelle, svartand, fiskemåke	Arter av særlig stor og stor forv.interesse, områder	Ikke berørt
24	«Øya industriområde», brakkvannsdelta	Viktige naturtyper	Ikke berørt
25	Etterseterbekken naturreservat	Vern (skog)	Ikke berørt
26	Øyfjellgrotta, geomangfold. Grotte (VU)	Kart, KU	Ikke berørt
27	Trollvar naturpark, geomangfold	Kart, KU	Ikke berørt
28	«Stortuva», kalkvegetasjon i fjellet	KU (områdeavgrensning mangler)	Ikke berørt
29	«Damtjønnas østside», kalkvegetasjon i fjellet	KU (områdeavgrensning mangler)	Ikke berørt
30	«Heifjellet», kalkvegetasjon i fjellet	KU (områdeavgrensning mangler)	Næromr. ikke berørt
31	«Sørgårdsfjellet», kalkvegetasjon i fjellet	KU (områdeavgrensning mangler)	Næromr. ikke berørt
32	«Tverråga», kroksjøer og meandere (VU)	Naturtypekartlegging atkomstveien	Ikke berørt
33	Kleivelva grotte/jordbru	Naturtypekartlegging atkomstveien	Atkomstvei over, sikringstiltak aktuelt
34	«Kvannmyra», kysthøgmyr evt. sentrisk høymyr, (begge VU)	Naturtypekartlegging atkomstveien	Ikke berørt
35	«Myrer i Storkvannsdalen», lokal verdi	Naturtypekartlegging atkomstveien	Atkomstvei passerer, ingen tiltak vurdert nødvendig ut over sikring vannveier.

Reindrift

Jf. reindriftskart fra kilden.nibio.no. er området det søkes dispensasjon for vårbeite og sommerbeite for reindrift, i tillegg til kalvingsland og oksebeiteland. Det går også en flyttlei gjennom området og det er flere trekkleier i området. I forbindelse med konsesjonen og MTA-planen ble det utarbeidet en egen konsekvensutredning for Reindrift. Det er også utarbeidet en egen utredning som omhandler Øyfjellet vindkraftverks påvirkning på reindriften («*inngrepkartlegging og reindriftsfaglig utredning*») gjennomført av stiftelsen Protect Sápmi.

Friluftsliv

Den største delen av området det søkes dispensasjon for er kategorisert som «*viktig friluftsområde*» i Miljødirektoratets register over kartlagte friluftslivsområder. Sørliche del av området er kategorisert som «*svært viktig friluftslivsområde*». Nordlige del av

området er kategorisert som «*registrert friluftslivsområde*». Det skal ikke plasseres vindmøller innenfor det området som er kategorisert som «*svært viktig friluftslivsområde*».

Nabovarsling

Eolus Vind AS varslet naboer og gjenboere om søknad om dispensasjon i april 2019. Det har ikke kommet inn merknader. For øvrig viser Vefsn kommune også til samtykke til forhåndstilredelse, utstedt av OED den 10.07.2019.

Høringsfrist og adresseinformasjon

Eventuelle uttalelser må være innlevert post@vefsn.kommune.no eller Vefsn kommune, Plan og utvikling, postboks 560, 8651 Mosjøen, innen **16.09.2019**

En dispensasjonssøknad kan ikke tas opp til endelig behandling i planutvalget før det foreligger en godkjent MTA-plan for hele tiltaket.

Med hilsen

Ida Marie T. Granmo
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og derfor ikke signert

Vedlegg

Søknad om dispensasjon, Eolus Vind Norge AS, datert 11.04.2019

Tilleggsopplysninger til søknad om dispensasjon, Eolus Vind Norge AS, datert 13.08.2019

Kart over adkomstveg til Øyfjellet vindkraftverk, Rambøll, datert 26.02.2018

Brev fra OED vedrørende anmodning om statlig arealplan, datert 26.07.2019

Sendes til:

Nordland fylkeskommune

Fylkesmannen I Nordland

Norges vassdrags- og energidirektorat region Midt-Norge

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt

Mosjøen og omegn næringssselskap KF

Via Ferrata Arctic AS

Brurskanken Turlag

Trollvar Naturpark

Helgeland Skylift AS

Foreningen til Mosjøens forskjønnelse

Sjøgata Vel

Helgeland friluftsråd

Naturvernforbundet i Nordland

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre

Mosjøen næringsforening

Alcoa Norway ANS

Avinor AS

Luftfartstilsynet

Sametinget

Kopi:

Eolus Vind Norge AS